

Cyfamod Cymunedol

CYFAMOD CYMUNEDOLY LLUOEDD ARFOG

RHWNG

CYNGOR GWYNEDD, CYNRYCHIOLWYR Y SECTORAU ELUSENNOLA GWIRFODDOL,
CYMUNED SIFIL GWYNEDD

A

CHYMUNED Y LLUOEDD ARFOG YNG NGWYNEDD

*****

AN ARMED FORCES COMMUNITY COVENANT

BETWEEN

GWYNEDD COUNTY COUNCIL, REPRESENTATIVES OF THE CHARITABLE
AND VOLUNTARY SECTORS,
THE CIVILIAN COMMUNITY OF GWYNEDD
AND
THE ARMED FORCES COMMUNITY IN GWYNEDD

*****

Rydym ni, y rhai sydd wedi arwyddo isod, yn cytuno i gydweithio ac
anrhydeddu Cyfamod Cymunedol y Lluoedd Arfog

*****

We, the undersigned, agree to work and act together to honour
the Armed Forces Community Covenant.

Llofnodwyr / Signatories

Llofnod/Signature:

Enw/Name: Y Cyng/Cllr Iwan Thomas

Swydd/Position:

Aelod Cabinet Gofal Cwsmer/Cabinet Member
Customer Care

Llofnodwyd ar ran Cyngor Gwynedd/
Signed on behalf of Gwynedd Council

Llofnod/Signature:

Enw/Name:

Lieutenant Colonel PJ Norrington-Davies

Swydd/Position:

Headquarters 160 (Wales) Brigade

Llofnodwyd ar ran y Fyddin/Signed on behalf of the Army

Llofnod/Signature:

Enw/Name: Mrs Marian Wyn Jones

Swydd/Position: Aelod o'r Bwrdd/Board Member

Llofnodwyd ar ran Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr/
Signed on behalf of Betsi Cadwaladr University Health Board

Llofnod/Signature:

Enw/Name: Commander A Loring RN

Swydd/Position:

Yn cynrychioli/ Representing Commodore A J G Miller CBE RN Naval Regional Commander Wales and Western England

Llofnodwyd ar ran y Llynges Frenhinol/Signed on behalf of the Royal Navy

Llofnod/Signature:

Enw/Name:

Air Commodore RA WILLIAMS OBE ADC RAF

Swydd/Position:

Swyddog Awyr Cymru/Air Officer for Wales

Llofnodwyd ar ran yr Awyrlu Brenhinol /Signed on behalf of the Royal Air Force

Llofnod/Signature:

Enw/Name: Bethan Williams

Swydd/Position: Prif Swyddog/Chief Officer

Llofnodwyd ar ran Mantell Gwynedd /
Signed on behalf of Mantell Gwynedd

CYFAMOD CYMUNEDOLY LLUOEDD ARFOG

RHWNG

CYNGOR GWYNEDD, CYNRYCHIOLWYR SECTORAU ELUSENNOL
A GWIRFODDOL A CHYMUNED SIFIL GWYNEDD
A
CHYMUNED Y LLUOEDD ARFOGYNG NGWYNEDD

*****

AN ARMED FORCES COMMUNITY COVENANT

BETWEEN
GWYNEDD COUNTY COUNCIL, REPRESENTATIVES OF THE CHARITABLE
AND VOLUNTARY SECTORS,
THE CIVILIAN COMMUNITY OF GWYNEDD
AND
THE ARMED FORCES COMMUNITY IN GWYNEDD

Yn bresennol yn y Seremoni ac yn tystio i'r Arwyddo
Present at the Ceremony and witnesses to the Signing

Enw/Name

Sefydliad/Organisation

PFIKyst
Gwynedd Mencan

Rugby Bath Regis
Cyngor a Bobeth - CAB

John HARDY

SSAFA

ADRAN 1: CYFRANO GWYR

- 1.1 Gwneir y Cyfamod Cymunedol y Lluoedd Arfog hwn rhwng:
Aelodau presennol sy'n gwasanaethu a chyn-aelodau'r Lluoedd Arfog a'u teuluoedd sy'n gweithio ac yn byw yng Ngwynedd
A
Chyngor Gwynedd
A'R
Sector Elusennol a Gwirfoddol
AC
Aelodau eraill y gymuned sifil

ADRAN 2: EGWYDDORION CYFAMOD CYMUNEDOL Y LLUOEDD ARFOG

- 2.1 Mae Cyfamod Cymunedol y Lluoedd Arfog yn ddatganiad gwirfoddol o gyd-gefnogaeth rhwng cymuned sifil a'i Chymuned Lluoedd Arfog leol. Bwriad y cyfamod yw ategu Cyfamod y Lluoedd Arfog, sy'n amlinellu'r cyfrifoldeb moesol rhwng y Genedl, y Llywodraeth a'r Lluoedd Arfog, ar lefel lleol.
- 2.2 Pwrpas y Cyfamod Cymunedol hwn yw annog cefnogaeth i Gymuned y Lluoedd Arfog sy'n gweithio ac yn byw yng Ngwynedd ac i gydnabod a chofio'r aberth a wna aelodau'r Gymuned Lluoedd Arfog hon, yn enwedig gan y rhai sydd wedi rhoi fwyaf. Mae hyn yn cynnwys aelodau sy'n gwasanaethu ar hyn o bryd a chyn-aelodau a'u teuluoedd / gweddw(on) yng Ngwynedd.
- 2.3 O ran Cyngor Gwynedd a'r sefydliadau sy'n bartneriaid iddo, rhydd y Cyfamod Cymunedol gyfle iddynt ddod â'u gwybodaeth, eu profiad a'u harbenigedd ynghyd i ddarparu cymorth a chyngor i aelodau Cymuned y Lluoedd Arfog. Yn ogystal, mae'n gyfle iddynt adeiladu ar waith da presennol ar fentrau eraill megis y Llwybr Lles.
- 2.4 O ran Cymuned y Lluoedd Arfog, mae'r Cyfamod Cymunedol yn annog integreiddiad rhwng bywyd yn Gwasanaethu'r Lluoedd Arfog a bywyd sifil ac yn annog aelodau Cymuned y Lluoedd Arfog i gynorthwyo'u cymuned leol.

ADRAN 3: AMCANION A BWRIADAU CYFFREDINOL

Amcanion y Cyfamod Cymunedol:

- 3.1 Mae Cyfamod Cymunedol y Lluoedd Arfog yn ategu egwyddorion Cyfamod y Lluoedd Arfog sy'n diffinio'r egwyddorion cyffredinol a pharhaus a ddylai lywodraethu'r berthynas rhwng y Genedl, y Llywodraeth a chymuned y Lluoedd Arfog.
- 3.2 Ceisia annog pawb yn y gymuned i gefnogi'r Gymuned Lluoedd Arfog leol a'i gwneud yn haws i aelodau'r Lluoedd Arfog, eu teuluoedd a chyn-aelodau i gael y cymorth a'r gefnogaeth sydd ar gael gan y Weinyddiaeth Amddiffyn, gan ddarparwyr statudol a chan y Sector Elusennol a Gwirfoddol. Mae'r sefydliadau hyn yn cydweithio'n barod mewn partneriaeth ar lefel lleol.

- 3.3 Bwriedir i'r cynllun weithio ddwy ffordd ac anogir Cymuned y Lluoedd Arfog i wneud cymaint â phosib i gefnogi'u cymuned a hyrwyddo gweithgareddau sy'n integreiddio'r gymuned sy'n Gwasanaethu i mewn i fywyd sifil.

ADRAN 4: Mesurau

- 4.1. Byddwn yn cynnal arolwg o'n polisiau er mwyn sicrhau nad ydynt yn camwahaniaethu yn erbyn Cymuned y Lluoedd Arfog mewn unrhyw ffordd. O ganfod unrhyw annhegwch, neu botensial i greu annhegwch, byddwn yn adolygu'r polisi er mwyn sicrhau ei fod yn cyd-fynd ag anghenion penodol y gymuned yma.
- 4.2. Byddwn yn cyhoeddi'r Cyfamod Cymunedol ar wefan y Cyngor, gyda chysylltiadau at wasanaethau arbenigol sydd ar gael i'r Gymuned Lluoedd Arfog.
- 4.3. Byddwn yn cyhoeddi erthygl yn Newyddion Gwynedd i hysbysu a chodi ymwybyddiaeth o'r Gyfamod Cymunedol.
- 4.4. Byddwn yn cadw mewn cyswllt a swyddogion arbenigol a gyflogir i gynhorï'r Gymuned Lluoedd Arfog er mwyn sicrhau bod yr Awdurdod yn ymwybodol o, ac yn gallu ymateb i anghenion penodol y gymuned yma.
- 4.5. Os yw trafodaethau ag unigolion sy'n cysylltu â'r Cyngor drwy wasanaethau Galw Gwynedd neu Siop Gwynedd yn amlygu eu bod yn aelodau o'r Lluoedd arfog neu'n gysylltiedig â'r Lluoedd arfog, byddent yn cael eu cyfeirio at wasanaethau arbenigol yn unol â'r angen a natur yr alwad.

CYFAMOD Y LLUOEDD ARFOG

Cyfamod Parhaus Rhwng

Pobl y Deyrnas Unedig
Llywodraeth Ei Mawrhydi

- a -

Phob un sy'n gwasanaethu neu sydd wedi gwasanaethu yn Lluoedd Arfog
y Goron

A'u Teuluoedd

Prif ddyletswydd y Llywodraeth yw amddiffyn y deyrnas. Mae'n Lluoedd Arfog yn cyflawni'r ddyletswydd honno ar ran y Llywodraeth gan aberthu peth o'u rhyddid sifil, wynebu peryglon a dioddef anafiadau difrifol neu farwolaeth, o bryd i'w gilydd, o ganlyniad i'w dyletswydd. Yn ogystal, mae teuluoedd yn chwarae rhan hanfodol yn cefnogi effeithiolrwydd gweithredol ein Lluoedd Arfog. Yn gyfnewid am hynny, mae gan y genedl gyfan gyfrifoldeb moesol tuag at aelodau'r Gwasanaeth Llyngesol, y Fyddin a'r Llu Awyr Brenhinol, a'u teuluoedd. Maent yn haeddu ein parch a'n cefnogaeth a chael eu trin yn deg.

Ni ddylai'r unigolion hynny sy'n gwasanaethu yn y Lluoedd Arfog, boed yn Rheolaidd neu Wrth Gefn, unigolion sydd wedi gwasanaethu yn y gorffennol, a'u teuluoedd, wynebu unrhyw anfantais o'i gymharu â dinasyddion eraill o ran y ddarpariaeth o wasanaethau cyhoeddus a masnachol. Mae'n briodol rhoi ystyriaeth arbennig iddynt mewn rhai achosion, yn enwedig i'r rhai sydd wedi rhoi fwyaf, megis y rhai sydd wedi'u hanafu a'r rhai sydd wedi dioddef profedigaeth.

Mae'r cyfrifoldeb hwn yn cynnwys y gymdeithas gyfan: mae'n cynnwys cyrff gwirfoddol ac elusennol, sefydliadau preifat a gweithredoedd unigolion wrth gefnogi'r Lluoedd Arfog. Mae cydnabod y rhai sydd wedi gweithredu dyletswyddau milwrol yn uno'r wlad ac yn dangos gwerth eu cyfraniad. Mae cefnogi'r Cyfamod hwn yn fynegiant cryf o hynny.

SECTION 1: PARTICIPANTS

1.2 This Armed Forces Community Covenant is made between:

The serving and former members of the Armed Forces and their families working and residing in Gwynedd

And

Gwynedd County Council

And

The Charitable and Voluntary Sector

And

Other members of the civilian community

SECTION 2: PRINCIPLES OF THE ARMED FORCES COMMUNITY COVENANT

- 2.1 The Armed Forces Community Covenant is a voluntary statement of mutual support between a civilian community and its local Armed Forces Community. It is intended to complement the Armed Forces Covenant, which outlines the moral obligation between the Nation, the Government and the Armed Forces, at the local level.
- 2.2 The purpose of this Community Covenant is to encourage support for the Armed Forces Community working and residing in Gwynedd and to recognise and remember the sacrifices made by members of this Armed Forces Community, particularly those who have given the most. This includes in-Service and ex-Service personnel their families and widow(er)s in Gwynedd
- 2.3 For Gwynedd County Council and partner organisations, the Community Covenant presents an opportunity to bring their knowledge, experience and expertise to bear on the provision of help and advice to members of the Armed Forces Community. It also presents an opportunity to build upon existing good work on other initiatives such as the Welfare Pathway.
- 2.4 For the Armed Forces community, the Community Covenant encourages the integration of Service life into civilian life and encourages members of the Armed Forces community to help their local community.

SECTION 3: OBJECTIVES AND GENERAL INTENTIONS

Aims of the Community Covenant

- 3.1 The Armed Forces Community Covenant complements the principles of the Armed Forces Covenant which defines the enduring, general principles that should govern the relationship between the Nation, the Government and the Armed Forces community
- 3.2 It aims to encourage all parties within a community to offer support to the local Armed Forces community and make it easier for Service personnel, families and veterans to access the help and support available from the MOD, from statutory providers and from the Charitable and Voluntary Sector. These organisations already work together in partnership at local level.

3.3 The scheme is intended to be a two-way arrangement and the Armed Forces community are encouraged to do as much as they can to support their community and promote activity which integrates the Service community into civilian life.

SECTION 4: Measures

- 4.1 We will conduct a survey of our policies to ensure that they do not discriminate against the Armed Forces Community in any way. If any injustice or potential injustice is identified, we will review the policy to ensure that we provide according to this community's specific needs.
- 4.2 We will publish the Community Covenant on the Council's website, with links to specialist services available to the Armed Forces Community.
- 4.3 We will publish an article in Newyddion Gwynedd to advertise and raise awareness of the Community Covenant.
- 4.4 We will maintain contact with specialist officers, employed to advise the Armed Forces Community, ensuring that the Authority is aware of, and can respond to the specific needs of this community
- 4.5 If discussions with individuals contacting the Council through the Galw Gwynedd or Siopau Gwynedd services reveal that they are members of or are connected to the Armed Forces Community, they will be referred to specialist services according to need and the nature of the contact.

THE ARMED FORCES COVENANT

An Enduring Covenant Between

The People of the United Kingdom
Her Majesty's Government

- and -

All those who serve or have served in the Armed Forces of
the Crown

And their Families

The first duty of Government is the defence of the realm. Our Armed Forces fulfil that responsibility on behalf of the Government, sacrificing some civilian freedoms, facing danger and, sometimes, suffering serious injury or death as a result of their duty. Families also play a vital role in supporting the operational effectiveness of our Armed Forces. In return, the whole nation has a moral obligation to the members of the Naval Service, the Army and the Royal Air Force, together with their families. They deserve our respect and support, and fair treatment.

Those who serve in the Armed Forces, whether Regular or Reserve, those who have served in the past, and their families, should face no disadvantage compared to other citizens in the provision of public and commercial services. Special consideration is appropriate in some cases, especially for those who have given most such as the injured and the bereaved.

This obligation involves the whole of society: it includes voluntary and charitable bodies, private organisations, and the actions of individuals in supporting the Armed Forces. Recognising those who have performed military duty unites the country and demonstrates the value of their contribution. This has no greater expression than in upholding this Covenant.